

Izvješće o reakreditaciji

Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju
Sveučilišta u Dubrovniku

24 - 25. ožujka 2011. godine

SADRŽAJ

I.	SASTAV STRUČNOG POVJERENSTVA	2
II.	KRATKI OPIS VREDNOVANE INSTITUCIJE.....	3
III.	IZVJEŠĆE STRUČNOG POVJERENSTVA	4
1.	UVOD	4
2.	ZAPAŽANJA STRUČNOG POVJERENSTVA U SKLADU S KRITERIJIMA AGENCIJE.....	4
a)	Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete.....	4
b)	Studijski programi	5
c)	Studenti	5
e)	Znanstvena i stručna djelatnost.....	6
f)	Mobilnost i stručna suradnja	7
g)	Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije	7
3.	ZAVRŠNO IZVJEŠĆE/MIŠLJENJE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU	8
a)	Prednosti (jake strane)	8
b)	Nedostaci (slabe točke).....	9
c)	Preporuke za unapređenje kvalitete	9
IV.	DODACI	11
1.	PROGRAM POSJETA	11

I. Sastav stručnog povjerenstva

Na temelju članka 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te članka 30. stavka 1. točke 4. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Akreditacijski savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje je na svojoj 11. sjednici održanoj 09. prosinca 2010. godine imenovao sljedeće Stručno povjerenstvo za provođenje reakreditacije Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku:

prof. Wolfram Schrettl, PhD Freie Universität Berlin

Prof. Wolfram Schrettl, PhD je profesor ekonomije na Odjelu za ekonomiju, Freie Universität Berlin. Također je direktor Odjela za ekonomiju Instituta za istočno-europske studije na Freie Universität Berlin.

prof. dr. Stefan Ruenzi, University of Mannheim

Stefan Ruenzi je profesor te ujedno Predsjednik Odjela za međunarodne financije na Universität Mannheim, Fakultät für Betriebswirtschaftslehre (Sveučilište u Mannheimu, Fakultet za poslovno upravljanje).

prof. dr. sc. Branko Novak, Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Prof. dr. sc. Branko Novak je redoviti profesor društvenih znanosti, znanstveno polje ekonomije, znanstvena grana financije i finansijska politika na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

prof. dr. sc. Ines Kersan Škabić, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić je izvanredni profesor društvenih znanosti, polje ekonomije, grana međunarodna ekonomija i predstojnica Katedre za nacionalnu i međunarodnu ekonomiju na Odjelu za ekonomiju i turizam "Dr. Mijo Mirković" Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli.

Mirna Kovačić, studentica, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mirna Kovačić je studentica Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Za *predsjednika* stručnog povjerenstva za provođenje reakreditacije Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku članovi su 20. ožujka 2011. godine izabrali prof. Wolframa Schrettla, PhD.

II. Kratki opis vrednovane institucije

U želji da se promovira uloga visokoga obrazovanja i znanosti u Dubrovniku, 10. srpnja 1999. potpisana je Povelja DISEC (Dubrovnik International Science and Education Centre), koja je, kako se poslije pokazalo, bila podloga za osnivanje Sveučilišta u Dubrovniku.

Sveučilište u Dubrovniku upisano je u Registar Trgovačkog suda u Dubrovniku 16. studenog 2003. godine, čime je steklo pravni status, a Veleučilište u Dubrovniku i Fakultet turizma i vanjske trgovine u Dubrovniku prestali su s postojanjem.

Sveučilište u Dubrovniku započelo je s radom sa šest odjela: Odjel za ekonomiju i poslovnu ekonomiju, Pomorski odjel, Odjel za elektrotehniku i računarstvo, Odjel za akvakulturu, Odjel za inženjerstvo, Odjel za komunikologiju. Ovi su odjeli ponudili nove sveučilišne i stručne preddiplomske studijske programe, dok su istodobno studijski programi na koje su prije akademske godine 2003./2004. studente upisivali Veleučilište u Dubrovniku i Fakultet za turizam i vanjsku trgovinu, organizirani na Sveučilištu u skladu s kurikulumima spomenutih dvaju visokih učilišta koja su prestala s radom.

Akademske 2004./2005. godine upisana je prva generacija studenata na dvanaest preddiplomskih sveučilišnih i šest stručnih studija iz područja tehničkih, biotehničkih i društvenih znanosti usklađenih s preporukama Bolonjskoga procesa.

Uzveši u obzir upisane studente s indeksima Veleučilišta u Dubrovniku i Fakulteta za turizam i vanjsku trgovinu u Dubrovniku, na dan 1. listopada 2009. godine Sveučilište u Dubrovniku je imalo ukupno 2827 studenata. Na kraju akademske godine 2009./2010. na Sveučilištu je bilo 245 stalno zaposlenih. Obrazovnu, znanstvenu i stručnu djelatnost obavlja 155 zaposlenika od kojih 65 ima doktorat, a 30 magisterij znanosti.

Tijekom akademske godine 2009./2010. Sveučilište je uložilo velik trud u nastavak ulaganja u opremu i zgradu Sveučilišta.

Vizija Sveučilišta je postati visokoobrazovna i znanstvena visokoškolska ustanova koju će karakterizirati izvrsnost studija i znanstvenog rada te međunarodna prepoznatljivost.

Misija Sveučilišta je pridonijeti lokalnoj, nacionalnoj i međunacionalnoj zajednici kroz obrazovanje i znanstveno-istraživački rad na najvišoj razini kvalitete i izvrsnosti. Zbog sve većih i zahtjevnijih potreba društva, "spremni smo mijenjati sadržaj svojih programa, podizati obrazovnu razinu svojega nastavnog osoblja, modernizirati svoje razvojne kapacitete i istraživačku opremu".

Strateški razvoj Sveučilišta se temelji na njegovoj međunarodnoj orientaciji s naglaskom da je biti dijelom EHEA-e (European Higher Education Area) i ERA-e (European Research Area) od iznimne važnosti za Sveučilište, koje je, između ostalog, član mreže CIRCLE (*Centre for International Research in Consumers, Locations and their Environments*).

Od samog svog početka rada Sveučilište održava i unapređuje sustav kvalitete prema normi HRN EN ISO 9001:2002 te uspješno prolazi godišnje prosudbe koje provode ovlaštene certifikacijske kuće Bureau Veritas Quality International i Hrvatski registar brodova.

III. Izvješće stručnog povjerenstva

1. Uvod

Stručno povjerenstvo dobilo je zadaću:

- proučiti Samoanalizu Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku i posjetiti tu instituciju;
- izraditi izvješće o vrednovanoj instituciji, koje uključuje pojedinačne ocjene kvalitete po kriterijima koje je izradila Agencija;
- navesti uočene jake i slabe strane institucije i dati preporuke za poboljšanje kvalitete institucije.

2. Zapažanja stručnog povjerenstva u skladu s kriterijima Agencije

Povjerenstvo je raspravilo sve stavke s popisa kriterija. Svaki je član izrazio vlastito mišljenje. U većini slučajeva bilo je moguće lako i brzo doći do konsenzusa. U manjem broju slučajeva došlo je do razlika u mišljenjima, ali se one nisu značajno odrazile na konačnu brojčanu ocjenu. Konačna ocjena predstavlja (aritmetički) prosjek ocjena koje je dao svaki član Povjerenstva.

Povjerenstvo također napominje čitateljima obrasca s ocjenama da ocjene između 1 i 3 znače da su potrebne popravne radnje. Ocjene uglavnom govore same za sebe. Međutim, osobito u jednom slučaju, potrebna su određena pojašnjena: ocjena 5 ("potpuno provedeno") za kriterij 1.1. ("Visoko učilište provodi sustavno strateško planiranje...") znači samo to da smo zadovoljni mjerom u kojoj se obavljaju aktivnosti strateškog planiranja i količinom izrađenih strateških dokumenata. To vrijedi i za druge opće aktivnosti (primjerice osiguravanje kvalitete) koje sežu do razine uprave Sveučilišta. Manje smo zadovoljni, kako će postati jasno iz ostatka teksta, sadržajem i rezultatima strateškog planiranja.

Dodatni detalji kao i što smatramo bitnim čitatelji mogu pronaći u sljedećem odjeljku.

a) Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

Čini se da uprava Sveučilišta Odjelu za ekonomiju i poslovnu ekonomiju ne pridaje jednaku važnost kao nekim drugim odjelima. Takvo relativno zanemarivanje, zajedno s potpuno centraliziranim upravljanjem i odlučivanjem o financijama, Odjelu nimalo ne olakšava rad. Procjena je povjerenstva da uprava Sveučilišta pridaje manje pažnje Odjelu za ekonomiju nego drugim odjelima Sveučilišta. Primjerice, nadležna osoba nije uopće bila svjesna ozbiljnog kvara u računalnoj infrastrukturi Odjela koji se prema našim informacijama pojavio prije najmanje šest mjeseci. O tom će problemu više biti riječi u nastavku. Drugi odjeli (kao i Rektorat Sveučilišta), čini se, imaju i lakši pristup financijskim sredstvima. Centralizacija osoblja koje bi trebalo rješavati probleme, čini se, rezultira opsežnom proceduralnom i administrativnom dokumentacijom, a sami problemi pritom izmiču. Stoga se ukazuje potreba za manje centraliziranim pristupom. Osoblje nužno za rješavanje problema trebalo bi biti zaposleno na mjestima bližim mjestu na kojem se problemi pojavljuju, odnosno većinom unutar Odjela.

b) Studijski programi

Odjel izvodi sljedeće studijske programe:

- Ekonomija: smjer Ekonomija
- Poslovna ekonomija: smjerovi: Turizam, Međunarodna trgovina, Marketing.

Svi se studijski programi izvode na preddiplomskoj i diplomskoj sveučilišnoj razini.

Odjel je 2007. pokrenuo i poslijediplomski specijalistički studij Upravljanje marketingom u turizmu u koji je upisana druga generacija polaznika.

Svi su programi dobro strukturirani i omogućuju studentima stjecanje znanja u različitim ekonomskim disciplinama, kako u polju opće ekonomije tako i u posebnim područjima poput turizma, međunarodne trgovine i marketinga. Za studij ekonomije nema mnogo zanimanja pa njega upisuje malen broj studenata; bilo bi dobro istražiti zašto je to tako. Također, uprava Odjela trebala bi razmisliti o usmjeravanju studija ekonomije na područja koja su zanimljiva ovoj regiji.

Zaposlenici Odjela kontinuirano vrše prilagodbe studijskih programa u skladu s potrebama tržišta rada. Nastavnici odabiru prikladne nastavne metode: eseje, rasprave, terenski rad, projektni rad itd.

Trenutačno je e-učenje (nastavni materijali) dostupno samo za manji broj kolegija pa to treba značajno poboljšati u dalnjem razvoju.

Većina upisanih studenata dolazi iz strukovnih škola (80%) i s nedostatnim znanjem, što se čini glavnim razlogom njihova uspjeha ili neuspjeha na Sveučilištu.

Upisne su kvote u skladu s potrebama društva i institucijskim resursima. Omjer je nastavnika i studenata promijenjen i danas je manji od omjera 1:30 koji omogućava kvalitetnu nastavu i dobru komunikaciju (interakciju) sa studentima. U akademskoj godini 2009./2010. kvota je iznosila 182 mjesta za redovne preddiplomske studente studijskih programa Ekonomija i Poslovna ekonomija te 30 za izvanredne studente. Te je godine upisano 153 redovnih i 23 izvanrednih studenata. Kvota za diplomske studije bila je 105 mjesta za redovne i 30 za izvanredne studente, a upisano je 96 redovnih i 12 izvanrednih studenata.

Odjel je postavio pravila za vrednovanje i priznavanje prethodno stecenih kompetencija i kvalifikacija, tako da Odjel priznaje sve što je u dvije trećine sadržajno isto onom što se predaje na Odjelu.

Nastavnici su počeli organizirati predavanja i praćenje rada studenata u smjeru ishoda učenja. Još nema programa za cjeloživotno učenje, ali planira se razvoj takvih programa.

Sveučilište je uvelo nagradu za najbolje studente - izdaje diplome *cum laude*, *magna cum laude* i *summa cum laude* i na taj način potiče studente na ostvarivanje boljih rezultata.

c) Studenti

Studenti izražavaju jasne stavove o razlikama u stilu predavanja između starije generacije profesora i onih mlađih. Kažu da stariji profesori imaju staromodne metode koje je katkad teško shvatiti. Studenti imaju mnogo bolje odnose s mlađim nastavnicima koji obogaćuju učenje s više prakse. Mlađi nastavnici također koriste DUEL kako bi učinili nastavne materijale dostupnima studentima, koriste e-mail u komunikaciji sa studentima i organiziraju izlete na obližnje turističke lokacije. 50% studenata radi ljeti, neki na manjim poslovima, ali imaju želju i sudjelovati u praktičnom radu za vrijeme nastave.

Velik broj studenata želi studirati u Zagrebu. U Dubrovniku nema studentskog doma, a cijene su stanova vrlo visoke. Neki se studenti moraju iseliti u svibnju kako bi stanodavci njihove stanove mogli iznajmiti turistima koji više plaćaju. U budućnosti će se smanjiti broj studenata iz Bosne i Hercegovine zbog uvođenja državne mature. Studenti iz okolice koji

svaki dan putuju u Dubrovnik žale se da na Sveučilištu nema prostora za učenje gdje bi mogli boraviti u pauzama između predavanja. Knjižnica je malena, nema elektroničkog kataloga, postoji manjak stolova kao i literature. Nema bežičnog interneta, što studentima predstavlja značajan problem. Studenti izvrsno govore engleski i rado bi slušali neke kolegije na engleskom jeziku. Također, htjeli bi imati više predavanja iz poslovnoga engleskog jezika, a ne samo na prvoj godini preddiplomskog studija. Sveučilište podupire izvannastavne aktivnosti studenata i dijeli „kartice“ koje studentima omogućuju besplatan ulaz u muzeje i kina. Odjel je uključen u sustav ERASMUS, ali od toga koristi ima samo malen broj studenata. Studenti izgledaju jako motivirani, organiziraju peticije i žale se ako nešto nije u redu. Studenti su u mogućnosti slobodno izražavati svoje mišljenje, ali strahuju da to neće potaknuti veće promjene.

d) Nastavno osoblje

Sveučilišni Odjel ekonomije i poslovne ekonomije uključuje nastavnike i suradnike iz polja ekonomije. Omjer je stalno zaposlenih i vanjskih suradnika primjeren. Broj vanjskih suradnika stalno se smanjuje zbog prilagodbi kurikuluma s obzirom na ljudske resurse i činjenicu da asistenti Odjela stječu doktorate i bivaju birani u znanstveno-nastavna zvanja. Za razliku od razdoblja prije osnivanja Sveučilišta u Dubrovniku, nakon osnutka Sveučilište je uvelo aktivnu politiku podrške zaposlenicima Odjela u razvoju i napredovanju, putem zapošljavanja mladih znanstvenika, nudeći im pomoć čak i izvan doktorskih programa, upis na doktorske programe, nabavku stručne literature i sudjelovanje na znanstvenim konferencijama. Šestero je nastavnika u zvanju redovnih profesora (prosječne dobi 64.2 godine), dvoje je izvanrednih profesora (prosječne dobi 64 godine), osmero docenata, dvoje su viši asistenti, trinaestero asistenti, četvero viši predavači i četvero predavači. Svi su stalno zaposleni na Sveučilištu u Dubrovniku. Nastavu drže i dva redovna profesora s drugih odjela Sveučilišta. Zapošljavanje novih nastavnika prestalo je nakon akademске godine 2009./2010. U skladu s planiranom strategijom kvalitete, tijekom posljednjih pet godina primjetan je trend poboljšanja omjera nastavnika i studenata. Broj se studenata tijekom proteklih pet godina smanjio za 17%, a broj nastavnika se povećao za 22%. U listopadu 2010. omjer nastavnika i studenata iznosio je 1:18. Nastavno je opterećenje u granicama norme uz odstupanja od 10%. Svi nastavnici, ukoliko žele predavati na drugim visokim učilištima, moraju dobiti dopuštenje. Dopuštenjem koje se izdaje nastavnicima moguće je pratiti razmjere rada izvan matične institucije. Broj studenata koji dolaze na predavanja i vježbe varira ovisno o godini studija. Broj studenata koji pohađaju vježbe značajno je manji zbog rada u grupama. Taj broj ovisi o vrsti kolegija. Na obveznim je kolegijima više studenata, dok na izborne dolazi manji broj studenata. Sveučilište pruža nastavnicima punu podršku u profesionalnom razvoju i unapređivanju nastavnih kompetencija (boravci na visokim učilištima, sudjelovanje na međunarodnim simpozijima, sudjelovanje u međunarodnim projektima, izdavanje knjiga, udžbenika i članaka).

e) Znanstvena i stručna djelatnost

Kad je riječ o znanstvenoj produktivnosti, znanstveno osoblje na Odjelu moguće je podijeliti u dvije skupine. Skupina starijih profesora koji se bliže mirovini, čini se, uopće se ne bavi znanstvenim radom, dok su mlađi znanstvenici aktivno uključeni u različite istraživačke projekte. Razgovarali smo s nekoliko znanstvenika koji su u postupku stjecanja doktorata znanosti na drugim hrvatskim institucijama, a karijeru planiraju nastaviti u Dubrovniku. Nažalost, čak i među mlađim znanstvenicima ima onih koji nisu zainteresirani za istraživanje. Fokus je istraživanja većine aktivnih znanstvenika s kojima smo razgovarali na

menadžmentu u turizmu i ugostiteljstvu. S obzirom na to da se Sveučilište nalazi na atraktivnoj turističkoj destinaciji, ovakav se fokus čini logičnim izborom, a u tijeku je i nekoliko manjih projekata u suradnji s lokalnim poduzećima. Unatoč tome, ne čini nam se da Odjel ima jasno zacrtanu istraživačku strategiju. Stekli smo dojam da uprava Sveučilišta smatra da je glavna korist od Odjela to što pruža nužnu obuku iz poslovne ekonomije i ekonomije vlastitim, kao i studentima drugih odjela te nije ozbiljno zainteresirana za podršku istraživačkim aktivnostima na Odjelu. Uprava Sveučilišta kao i Odjela, čini se, ponajviše je zainteresirana za to da osigura da mlađi nastavnici ispune uvjete za izbor u zvanja, što znači da su zadovoljni, ako znanstvenik objavi dovoljan broj članaka u časopisima koji se nalaze na a1/a2 popisu časopisa Nacionalnog vijeća za znanost. Oni također izrađuju i statistike kojima se dokumentira znanstvena produktivnost Odjela. Ona ukazuje na to da znanstvenici u prosjeku objavljuju dva članka godišnje. Međutim, nijedan od tih članaka nije objavljen u priznatim međunarodnim časopisima visokih standarda. U ovom trenutku ne postoji sustav poticaja kojima bi se mlađe znanstvenike ohrabrilovalo na ambicioznije ciljeve, a čini se da uprava Sveučilišta radije ne bi uvodila takav sustav. Mlađi znanstvenici, doduše, dobivaju sredstva za odlazak na znanstvene konferencije - ali čini se da konferencije na kojima sudjeluju obično regionalne konferencije s relativno skromnim standardima. Čini se da Odjel nema aktivne istraživačke seminare. Odjel izdaje časopis "Ekonomkska misao i praksa". Časopis uglavnom izdaje članke na hrvatskom, ali i na drugim jezicima i uglavnom se bavi primijenjenim istraživanjima.

f) Mobilnost i stručna suradnja

Odjel je uspostavio sustav ECTS bodovanja kolegija i studenti s drugih hrvatskih visokih učilišta mogu prenijeti stečene ECTS bodove, ako se kolegiji koje su položili uklapaju u studijske programe koje žele slušati. Isto tako, studenti ne bi smjeli imati problema s priznavanjem položenih kolegija žele li se prebaciti na neko drugo hrvatsko visoko učilište. Odjel je uključen u program ERASMUS, ali mu je dostupno tek nekoliko mjesta za razmjenu studenata. Stoga trenutačno nema značajne međunarodne mobilnosti studenata. Sveučilište se planira prijaviti za više mjesta u ERASMUSU, ali ne čini se da je poduzelo druge ozbiljnije mјere za poboljšanje studentske mobilnosti. Trenutačno nema kolegija na engleskom jeziku. To gotovo u potpunosti onemogućuje osnivanje značajnijih programa razmjene i čini Odjel izrazito neatraktivnim za strane studente. Iako više mlađih nastavnika i istraživača dobro govori engleski i izražava spremnost za održavanje nastave na engleskom jeziku, uprava se Sveučilišta iz nekog razloga ne čini spremnom uskoro uvesti takve kolegije. Sveukupno gledajući, mobilnost je zaposlenika također preslabo razvijena. Neki su znanstvenici boravili u inozemstvu, odnosno u Velikoj Britaniji, ali većina je planiranih aktivnosti u inozemstvu relativno kratko trajalo. Spomenut nam je profesor računovodstva iz inozemstva koji je u prošlosti boravio na Odjelu - ali osim toga, čini se, nije bilo međunarodnih gostujućih profesora, što iznenađuje kad se uzme u obzir lokacija ove institucije.

g) Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

Predavaonice i učionice čine se dobro opremljenima. Učionice koje smo vidjeli zaista su moderno opremljene i imaju ugrađene projektore koje koriste nastavnici i studenti. Knjižnica je vrlo malena i nema katalog na internetu koji bi studenti mogli koristiti. Knjige su samo popisane u jednom *word* dokumentu i zaposlenici ručno zapisuju tko ih je posudio. Zbog toga je prilično složeno sazнати je li neka knjiga zaista dostupna u knjižnici. Općenito, na

raspolaganju je premalo knjiga na engleskom jeziku i nema puno primjeraka glavnih udžbenika koji se koriste u nastavi. Dio ključne literature nije dostupan u knjižnici. Dostupno je samo nekoliko starih izdanja nekih od važnijih časopisa iz ekonomije i poslovne ekonomije. Knjižnica u ovom trenutku nije preplaćena na važne međunarodne časopise. Elektroničke inačice mnogih časopisa dostupne su preko baza koje za cijelu državu financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Međutim, čini se da je pristup internetu u prostorijama Odjela velik problem. Ovo je osobito važno jer je to način da studenti pristupe znanstvenim člancima putem baza. Povjerenstvo je dobilo proturječne informacije, ali čini se da je istina da WLAN ne radi već najmanje 6 mjeseci. Možda zbog integrirane strukture institucije, centralna informatička služba nije bile svjesna ovog problema niti je pokazala zanimanje za njega. Ovo je ozbiljno pitanje jer ni u knjižnici ni drugdje na Odjelu nema računala s kojih bi studenti mogli pristupati internetu. Općenito, čini se da ima premalo ili nimalo mjesta na kojima bi studenti mogli raditi. Kad je riječ o financijama, pročelnik Odjela nam je rekao da su resursi zadovoljavajući. Također nam je rekao da Odjel dobiva potrebna sredstva kad ih zatraži od uprave Sveučilišta. Međutim, u isto se vrijeme u Samoanalizi na nekoliko mjesta kao najveća prepreka poboljšanjima u raznim područjima (u izvođenju kolegija na engleskom jeziku) spominje nedostatak sredstava. Općenito, Povjerenstvo nije bilo u mogućnosti dobiti jasnu sliku stanja financija na Odjelu jer se statistike izrađuju samo na razini Sveučilišta, pa raspoloživost financija na Odjelu nije jasna.

3. Završno izvješće/mišljenje i preporuke stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu

Članovi Povjerenstva zahvaljuju Sveučilištu u Dubrovniku i Odjelu za ekonomiju i poslovnu ekonomiju na vrlo informativnoj Samoanalizi i gostoprivrstvu za vrijeme posjeta instituciji.

Odjel za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku osnovan je 2003. godine. Dakle, radi se o prilično mladoj instituciji. Studentima nudi atraktivni studijski program. Očito postoji potražnja za programom i mladi ljudi ga rado upisuju, osobito oni iz okolnih regija. Odjel nudi i preddiplomski i diplomski studij, a ne nudi poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studijski program.

Glavne su točke koje smo uočili čitajući Samoanalizu i utiscima stečenima tijekom, doduše, kratkoga dvodnevnog boravka na instituciji sljedeće:

a) Prednosti (jake strane)

- Iako je i prije 2003. postojalo visoko učilište specijalizirano za turizam, tek se te godine osnovao i u potpunosti mogao početi s razvojem Odjel za ekonomiju i poslovnu ekonomiju. Za svoga kratkog postojanja, Odjel je prošao zadivljujući razvojni put. Smatramo da je uprava Odjela kao i uprava Sveučilišta značajno doprinijela ovom postignuću vrijednom svakog poštovanja.
- Drugi je čimbenik koji objašnjava ovaj uspjeh mlado i ambiciozno osoblje (mladi profesori, asistenti itd.) koje izvodi visokokvalitetnu nastavu.

- U sinergiji s entuzijastičnim nastavnim osobljem i upravom, aktivni i ambiciozni studenti značajno doprinose ukupnom rezultatu.
- Nastavne zadaće uvelike podupire prilično povoljan omjer nastavnika i studenata.
- Jednako pozitivan utjecaj ima i dojmljiva infrastruktura (oprema, prostorije, itd.) Odjela.

b) Nedostaci (slabe točke)

- Čini se da uprava Sveučilišta Odjelu za ekonomiju i poslovnu ekonomiju ne pridaje jednaku važnost kao nekim drugim odjelima. Takvo relativno zanemarivanje, s potpuno centraliziranim upravljanjem i odlučivanjem o financijama, Odjelu nimalo ne olakšava rad. Čini nam se da se "integrirano sveučilište" u Dubrovniku izjednačava sa centraliziranim sveučilištem.
- Čini se da znanstvenu djelatnost Odjela treba značajno poboljšati. To se odnosi znanstvene ambicije kao i diseminaciju rezultata istraživanja. Na ovu točku kao i na iduće točke vratit ćemo se u preporukama.
- Internacionalizacija je općenito još nerazvijena. To vrijedi za međunarodnu mobilnost (studenata, nastavnog i znanstvenog osoblja) koja je preniska, za ponudu kolegija na engleskom jeziku kojih praktički nema i za knjižnicu koja posjeduje krajnje premalen broj međunarodnih udžbenika (prvenstveno onih na engleskom jeziku).
- Odjel ima određene kontakte s lokalnom i poslovnom zajednicom u zemlji i svijetu, ali ih je pre malo i ne čine se čvrstima.

c) Preporuke za unapređenje kvalitete

Mnoge su, ali ne i sve, preporuke već spomenute u gore navedenim prednostima i nedostacima.

- Odjel se nalazi u kritičnoj fazi svog razvoja. Velik broj starijih profesora uskoro ide u mirovinu. Ovu promjenu treba promatrati kao dobrodošlu priliku. Od ključne je važnosti da se ova prilika ne propusti. S tim na umu, preporučujemo da se novi zaposlenici odaberu na najkonkurentniji mogući način. Moguće je da su kandidati s Odjela vrijedni nasljednici prethodne generacije profesora. Međutim, u isto nam se vrijeme čini da Sveučilište treba podsjetiti na obvezu da i vanjskim kandidatima pruži jednakost prilika. U idealnom bi slučaju kandidati s Odjela trebali imati iskustvo predavanja na nekom drugom sveučilištu kao preduvjet za zapošljavanje na Sveučilištu u Dubrovniku. Još je važnije da mogu pokazati da su uspješno objavljivali u priznatim recenziranim časopisima (v. dolje).
- Znanstvene aktivnosti Odjela, iako prihvatljive kad je riječ o fokusu (koji je uglavnom na turizmu) i kvantiteti (koja trenutačno iznosi oko dvije publikacije godišnje po znanstveniku) vidno trebaju poboljšanje u kvaliteti. Dosad praktički nikakvi znanstveni rezultati nisu bili objavljivani u priznatim recenziranim časopisima. Kako bi se pokrenuo nužan proces poboljšanja, predlažemo da se odsad u dosad preferiranim časopisima ne objavljuje više od jednog članka (po osobi godišnje). Drugu polovicu (ili više) rezultata istraživanja trebalo bi slati recenziranim međunarodnim časopisima - ne nužno najviše rangiranim časopisima, ali barem onima s priznatom procedurom

recenzije. Izvješća recenzenata ili čak odbijenice od takvih časopisa trebalo bi cijeniti više od drugog ili trećeg objavljivanja u uobičajenim izdanjima (što su uglavnom časopisi same institucije). Osobito bi se od mladih znanstvenika trebalo zahtijevati da godišnje prilože barem jedan odgovor recenziranoga međunarodnog časopisa. Htjeli bismo ponoviti kako odbijanja ne bi trebalo smatrati znakom poraza nego truda i hrabrosti koje uprava Odjela treba dostoјno nagraditi.

- Prije objavljivanja, istraživački bi rad trebao biti predstavljen na mrežnoj stranici Odjela. Radovi na hrvatskom trebali bi biti objavljivani uz sažetak namijenjen široj javnosti na jednoj stranici na engleskom jeziku (summary), kao i uobičajeni sažetak na engleskom (abstract).
- Kako bi Odjel postao privlačniji inozemnim, ali i domaćim studentima, trebalo bi povećati broj kolegija na engleskom jeziku. Za početak, to mogu biti izborni kolegiji. Nastavnicima na izbornim kolegijima trebalo bi prepustiti da sami odluče hoće li kolegij izvoditi na hrvatskom ili engleskom jeziku. Stekli smo dojam da većina studenata uopće ne bi imala problema s praćenjem nastave na engleskom jeziku, nego bi podržala tu inovaciju. Ohrabruvanje je zapravo potrebno dijelu nastavnika. Još jednom, i u ovom je kontekstu od ključne važnosti način na koji će se zaposliti iduća generacija profesora. Kandidati bi trebali biti u stanju izvoditi kolegije na engleskom ili nekom drugom svjetskom jeziku.
- Dok je glavnina opreme Odjela u jako dobrom stanju, to ne vrijedi i za lokalnu bežičnu mrežu (WLAN). Ovo je neprihvatljivo kad se uzme u obzir da je preko takve mreže moguće redovito dijeliti sa studentima nastavne sadržaje i obavijesti. Hitno je potrebno poduzeti popravne radnje.
- Manjak međunarodnih udžbenika (opet, osobito onih na engleskom jeziku) potrebno je prevladati ozbiljnim programom nabavke knjiga. Bez značajno boljeg pristupa standardnim međunarodnim udžbenicima na engleskom studenti će biti u lošijem položaju kad se budu prijavljivali na poslove ili nastavak studija u inozemstvu.
- Trenutačnu razinu mobilnosti studenata kao i nastavnika možemo smatrati samo početkom. Odjel bi trebao aktivnije poticati studente na upisivanje doktorskih programa u inozemstvu, trebao bi pozivati više gostujućih nastavnika iz inozemstva i trebao bi osigurati trenutačno zaposlenom nastavnom osoblju prilike za semestralne boravke i nastavu na inozemnim sveučilištima (umjesto kratkih, jednotjednih ili dvotjednih posjeta koji su trenutačno praksa.) Snažnija suradnja s pripadnicima strane akademске zajednice ili stranim odjelima za ekonomiju mogla bi značajno olakšati takve razmjene.
- Potrebno je ojačati suradnju s gospodarstvom. S obzirom na to da je turizam glavna industrijska grana u regiji, Sveučilište bi trebalo iskoristiti svoj ugled (primjerice među političarima i alumnijima) za osiguravanje praksi koje bi studentima omogućili raditi složenije poslove od konobarenja u lokalnim restoranima i hotelima, što su poslovi kakve trenutačno rade.
- Naziv Odjela, "Ekonomija i poslovna ekonomija", u svom se drugom dijelu ne čini prikladnim. Odgovorni bi trebali razmisliti u drugčijem nazivu.

IV. DODACI

1. Program posjeta

Reakreditacija Sveučilišta u Dubrovniku, Odjel za ekonomiju i poslovnu ekonomiju

Lapadska obala 7, 20000 Dubrovnik

Četvrtak, 24.3.2011.

- 09.30-10.15 Sastanak s upravom Sveučilišta (rektor) i pročelnikom Odjela
10.20-11.20 Sastanak s radnom grupom zaduženom za izradu Samoanalize uključujući i predstavnika Povjerenstva za kvalitetu Odjela
11.25-11.45 *Kratak sastanak članova stručnog Povjerenstva, osvrt na prethodne sastanke (pauza)*
11.50-12.35 Sastanak s asistentima i znanstvenim novacima
12.40-13.30 Razgovor sa studentima
13.40-14.50 *Radni ručak: stručno povjerenstvo*
15.00-16.00 Sastanak s prorektorma (za studije i upravljanje kvalitetom, za međunarodnu suradnju i poslovanje, za tehnologiju i tehnološko-istraživačke projekte, za znanost i znanstveno-istraživačke projekte)
16.00-16.35 *Sastanak članova stručnog Povjerenstva, analiza prvog dana*
16.40-17.00 Sastanak s upravom Sveučilišta (rektor) i pročelnikom Odjela
- Radna večera u hotelu, priprema za idući dan i rad na nacrtu završnog izvješća Povjerenstva

Petak 25.3.2011.

- 09.30-10.15 Sastanak s voditeljima studija (prediplomski/diplomski/ poslijediplomski)
10.20-11.15 Prisustvovanje nastavi (obilazak)
11.20-11.45 *Kratak sastanak članova stručnog Povjerenstva, osvrt na prethodne sastanke (pauza)*
11.50-12.50 Obilazak knjižnice, informatičke učionice, studentske referade
13.00-14.30 *Radni ručak: stručno povjerenstvo*
14.30-15.20 *Sastanak članova stručnog Povjerenstva – analiza posjeta i donošenje zaključaka*
15.30-16.00 Završni sastanak Povjerenstva s upravom fakulteta
16.10-17.00 Izrada nacrtu završnog izvješća Povjerenstva